

Dames en heren

Het is niet genoeg te weten, men moet ook toepassen,

het is niet genoeg te willen, men moet ook handelen.

Dit is een uitspraak van Johann Wolfgang von Goethe.

Het zijn de woorden die jullie gekozen hebben om op de uitnodiging van dit evenement te zetten.

En daarmee hebben jullie de uitdaging waarvoor wij allemaal staan bijzonder treffend samengevat.

Het is inderdaad niet genoeg om te weten dat sociale economie een noodzakelijke rol heeft in onze samenleving. Als instrument om mensen die moeilijk een gepaste plek vinden op de reguliere arbeidsmarkt opnieuw in te schakelen. Om hen een kans te geven om zich nuttig te maken en zich nuttig te voelen. Om zelf hun leven in handen te nemen en op te bouwen.

En het is ook niet genoeg om te weten dat we er niet alleen zinvolle en ook lokale werkgelegenheid mee creëren voor werkzoekenden, maar dat deze jobs ook zinvol zijn voor de ganse samenleving. Dat we ermee innoverende antwoorden kunnen bieden op maatschappelijke uitdagingen en maatschappelijke winst genereren.

Het is inderdaad niet genoeg om dat alles ook te willen.

We moeten vooral handelen en de sector van de sociale economie klaarstomen om nog beter die dubbelrol te kunnen vervullen.

En dat is precies wat Vlaams minister van sociale economie Freya Van den Bossche wil bereiken met de hervorming van de sociale economie.

Hoe ziet de minister de toekomst van de sociale economie en hoe wil ze dat vormgeven?

Als we ervoor willen zorgen dat we werk en werkzekerheid blijven bieden aan mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt en tegelijk sociaal ondernemerschap aanmoedigen, dan moeten we komen tot een transparant beleidskader dat ondernemingen de ruimte

geeft om uit te groeien tot sterke, professionele ondernemingen die hun eigenheid en expertise kunnen gebruiken als hefboom om zich verder te bekwamen.

In plaats van de huidige organisatie, gekenmerkt door een wirwar van structuren en regels, willen we komen tot 2 pijlers:

Maatwerkbedrijven, waaronder de beschutte en sociale werkplaatsen en de invoegbedrijven zullen vallen

en een versterkte lokale diensteneconomie.

Deze hervorming zal samen gaan met een duidelijk ondersteuningskader en een vereenvoudiging van de procedures.

Door het maatwerkdecreet worden de muren tussen de verschillende werkvormen gesloopt en komt er een eenduidig beleidskader in de plaats. Dat maakt maatwerk en maximale ondersteuning voor de werknemer mogelijk. Nieuw hierbij is dat de subsidiering wordt gekoppeld aan de afstand die een werknemer heeft tot de arbeidsmarkt en aan de nood aan begeleiding. De VDAB werkt momenteel aan een meetinstrument, dat zal bepalen hoeveel de loonsubsidie de werknemer krijgt, hoeveel opleiding en begeleiding hij nodig heeft en of er een budget nodig is voor de aanpassing van de werkpost. Dat alles gaat als een persoonlijk krediet in een rugzakje mee met de werknemer naar de onderneming die hem in dienst neemt. Bovendien gaat het rugzakje ook mee als een werknemer naar een regulier bedrijf doorstroomt. Belangrijk hierbij is dat een werknemer steeds kan terugkeren als de doorstroom niet lukt.

Een eerste conceptnota 'maatwerk' moet tegen midden van dit jaar klaar zijn met als doel een nieuw decreet in 2012. Nadat de nodige uitvoeringsbesluiten zijn genomen zal in 2013 het nieuwe decreet geïmplementeerd worden met effectieve start per 1 januari 2014.

Met het nieuwe decreet op de lokale diensteneconomie, willen we de gemeenten meer autonomie geven, zodat ze beter kunnen inspelen op de eigen lokale noden en vragen.

Hoewel het decreet uit 2006 ongetwijfeld als een mijlpaal kan beschouwd, zeker omdat het zekerheid bracht door een volwaardig statuut en structurele financiering voor buurt- en nabijheidsdiensten te voorzien, heeft het ook een aantal kinderziekten die we nu willen wegwerken.

Uit de evaluatie van de administratie en verschillende stakeholders, waaronder VVSG, SERV en de sector zelf blijkt dat er een kloof zit tussen theorie en praktijk.

Ik geef u de 5 belangrijkste bevindingen:

1. de procedures zijn te complex, waardoor het niet altijd even gemakkelijk is om je weg erin te vinden.
2. sommige mensen kunnen niet aan de slag in de lokale diensteneconomie, terwijl zij net baat zouden hebben bij zo'n kans, als opstap voor een baan in de reguliere economie. Zo denk ik bijvoorbeeld aan mensen met een leefloon, mensen die een gevangenisstraf achter de rug hebben of mensen met een goed diploma maar die door foute keuzes of tegenslag gaten in hun CV. Dat is onlogisch en strookt niet met de geest van het decreet.
3. De autonomie van lokale besturen is te beperkt. Zo kunnen ze niet zelf bepalen wat een aanvullende dienstverlening is, maar zijn daarvoor afhankelijk van de goedkeuring van Vlaanderen. En dat terwijl ook de definitie en invulling van het begrip 'aanvullende dienstverlening' vaag is. Deze situatie komt betuttelend over en werkt bovendien contraproductief. Want wie weet beter dan een lokaal bestuur waar de eigen noden en uitdagingen liggen en hoe daar het best op ingespeeld kan worden?
4. Werknemers begeleiden, zeker met het oog op doorstroom, vraagt een sterke omkadering en een stevige ondersteuningsregelgeving. Vandaag voldoet de omkaderingsnorm en regeling niet.

Door de wijziging van het decreet lokale diensteneconomie (timing 2012: goedkeuring wijziging decreet) zullen lokale besturen meer autonomie krijgen om zelf te beslissen over wat een aanvullende dienst is.

Wij, vanuit het Vlaamse beleid, zullen de contouren schetsen waarbinnen de lokale besturen meer ruimte krijgen om de eigen lokale noden in te vullen.

De doelgroep die aan de slag kan in de lokale diensteneconomie zal verbreed worden en er wordt momenteel onderzocht in de welke mate ook de omkaderingsnorm en regeling kan worden aangepast.

Ten slotte zal ook de regierol van de lokale besturen voor de lokale diensteneconomie verankerd worden in het ondersteuningsdecreet voor de sociale economie. Momenteel zijn we volop bezig om dat zo concreet mogelijk uit te tekenen. Ook de ervaringen van de projecten bij de resoc's worden hierbij in beschouwing genomen.

Dames en heren

Vanuit het Vlaamse beleid kunnen wij ijveren voor meer middelen.

We kunnen de regelgeving beter afstemmen op de praktijk.

maar om effectief banen te realiseren en nieuwe creatieve antwoorden te formuleren op maatschappelijke uitdagingen, hebben we partners nodig.

Sterke partners. Creatieve denkers. Gedreven doeners.

Ondernemingen en lokale besturen die maatschappelijke vragen als hefboom gebruiken om jobs te realiseren.

En die kansen grijpen door actief op zoek te gaan naar nieuwe markten en naar samenwerking.

Tussen sociale economiebedrijven onderling.

Maar ook tussen sociale economiebedrijven en reguliere bedrijven.

De krachten bundelen, kennis en ervaring opbouwen en delen zijn noodzakelijke voorwaarden om jullie sector te versterken en te laten groeien.

Samenwerking, dames en heren, is geen keuze. Het is een noodzaak.